

[Waldorff]

Først vil jeg på opfordring af hr. Erhard Jakobsen rejse en forespørgsel til energiministeren om, hvordan det går med omlægningen af kulforsyningen. For sådan som jeg har forstået det, har energiministeren talt meget alvorligt til elværkerne og givet dem en opgang, i hvert fald i egen forståelse. Jeg vil gerne høre, om elværkerne også har forstået det sådan, og om de faktisk gør noget ved det. Altså: hvad sker der på det område? Det synes jeg er ret vigtigt.

Vi har ikke lang tid, så det bliver helt generelt om energiplanlægning. En forudsætning for, at man kan lave sådan noget, er, at man har en målsætning. Det siger regeringen også den har. Det er sådan noget med billigst mulig energi og størst mulig forsyningssikkerhed og mest mulig begrænsning og måske mest muligt hensyn til miljøbeskyttelse og sådan noget.

Så kan man diskutere, om det er et mål eller det ikke snarere er, at man stiller nogle forbehold op over for en situation, som er forværret på energiområdet. For hvis man virkelig ville sætte sig et mål, kunne man f. eks. sige: vi vil have en energiforsyning, som sikrer os uafhængighed af politisk pression, som sikrer os brug af energiressourcerne, som betyder, at kloden kan overleve og de næste generationer har noget at bruge af, og som sikrer befolkningen kontrol med energiforsyningen.

Man kan også formulere det kort og sige: vi ønsker fuld udbygning af den vedvarende energi om 50-60 år. Så kunne man derudfra sige: hvad er det så, vi skal gøre for at opnå det mål? Hvilke energisystemer er det så, vi ønsker at satse på? Og så starte dér. Det gør Energiplan 81 ikke, og desværre tager den ikke engang rigtig sit eget mål alvorligt. I stedet for har den som grundlag for hele dette meget store arbejde – det vil jeg da godt anerkende –: kan vi opstille en prognose for forbruget? Hvordan udvikler tingene sig? Hvordan går det? Så tager man budgetdepartementets fremskrivning af den økonomiske udvikling – den er der ikke rigtig nogen der tror på alligevel – og så siger man: vi laver to andre modeller, én, der giver lidt mindre økonomisk vækst, og én, der giver lidt mere. Og så laver vi det på det grundlag.

Det betyder, at man ligesom tager udviklingen for givet, og så kan man rette lidt på den hen ad vejen. Det er faktisk et stort pro-

blem, og det er spørgsmålet, om det egentlig kan kaldes planlægning.

Det, man kunne gøre – for at tage et eksempel – er, at man kunne sige: hvilken vækst ønsker vi i elforbruget? Hvad ønsker vi med elsektoren? Det er en bestemt type energi, meget højt kvalificeret energi. Hvor meget af den vil vi have? Og så kunne man sige: så er det det, vi skal gøre – i stedet for at gøre som Energiplan 81, der siger: hvis nu alt det her kommer til at passe, så giver det ca. 2 pct. om året, og så behøver vi først installere ny kapacitet i 1990. Det er en helt bagvendt måde at gøre det på.

På den baggrund er det ikke så forbavsende, at energiplanen har ret store svagheder. For det første er styringsmidlerne utrolig svage. Man satser altovervejende på de kendte, store forsyningssystemer og har tilsvarende en meget svag udbygning af den vedvarende energi. Man har langtfra den optimale udnyttelse af Nordsøressourcerne. Endelig holder man selvfølgelig døren åben for a-kraft eller planlægger måske i virkeligheden ud fra a-kraft.

Det skal blive ret kort om de enkelte punkter. Men jeg vil sige om styringsmidlerne, at man er utrolig svag i de perspektiver, man ridser op, og i de nødvendigheder, man ridser op. Det, energiplanen burde gøre, var, at den sagde: hvis man ikke får en meget kraftig styring af energiforbruget og energiproduktionen, vil det få utrolig store omkostninger økonomisk på mange andre områder i samfundet.

Derfor er det nødvendigt at satse på styring, og det er nødvendigt at gøre det nu. Men jeg vil godt tage et enkelt eksempel. En af de meget perspektivrige ting, socialdemokratiet er kommet med, var det oprindelige forslag til det, der senere blev til bestemmelserne om varmesyn, med krav om efterisolering af alle boliger inden 1990 eller 1995. Det var noget, som på lidt lang sigt ikke kostede folk en smule overhovedet, for man vandt jo udgifterne ind i form af energibesparelser ved denne isolering. Alligevel endte det med et kompromis: reglerne om varmesyn. Jeg ved ikke, om det var en indrømmelse til de radikale, men i hvert tilfælde må selv de radikale indrømme i dag: den lov virker overhovedet ikke. Der er langtfra blevet gennemført de isoleringsarbejder, som man havde forestillet sig med varmesynet.